

ת"פ 17959/03/22 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת רחובות נגד האני חמדוני

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 17959-03-22 מדינת ישראל נ' חמדוני

בפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיא זהר דיבון סגל
בעניין:	מדינת ישראל
המאשימה	יחידת תביעות שלוחת רחובות ע"י ב"כ עוה"ד רותם נבון פסחה ועוה"ד דור כהן נגד
הנאשם	האני חמדוני ע"י ב"כ עוה"ד קונפורטי

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעובדות כתב האישום בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

2. בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש שראוי שיושת על הנאשם וכל צד טען כראות עיניו וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.

עובדות כתב האישום

3. בתאריך 18.6.2021 בשעה 12:30 לערך בקרית עקרון נהג המתלונן באוטובוס והסיע כ-40 ילדים. באותה העת, הנאשם, אשר נהג באופנוע, עקף את המתלונן מצדו השמאלי, נעצר באמצע הכביש וחסם את נתיב הנסיעה לאוטובוס. או אז, ירד הנאשם מהאופנוע וניגש לחלון האוטובוס בצד המתלונן, דפק בחוזקה על החלון תוך שאוחז בידו בגז פלפל וריסס לכיוון פניו של המתלונן. עקב כך נגרמה למתלונן צריבה בעיניים.

4. באותן הנסיבות, ירד המתלונן מהרכב כדי לצלם את מספר הרישוי של האופנוע ואחז בידו מכשיר טלפון נייד, בתגובה אמר הנאשם למתלונן "אני לא אתן לך לצלם" לקח מידיו של המתלונן את הטלפון הנייד, השליכו על הרצפה וכתוצאה מכך הוא נשבר. אז הכה הנאשם את המתלונן במכות אגרופו בפניו, הפילו אותו על הרצפה וחנק אותו. כהגנה עצמית נשך המתלונן את הנאשם בידו השמאלית. ובהמשך לאחר אזרח שנקלע למקום הפריד בין השניים, איים הנאשם על המתלונן באומרו: "אני אביא עוד אנשים שירדפו אחרי ונסגור חשבון".

5. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן חבלות שונות, בכלל זה, שטף דם, נפיחות באזור המצח והלחי, דימום באף, חבלות במוותן ימין ובגב, שריטות בגב ומכאוב בכל חלקי גופו. כמו כן, חולצתו נקרעה.

טיעוני הצדדים לעונש

6. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, בהם הגנה על שלמות גופו של המתלונן, תחושת הביטחון האישי והפגיעה באוטונומיית הפרט. בתוך כך התייחסה לנסיבות ביצוע העבירות, כעולה מהכרעת הדין, שהן חמורות מאוד. הודגש כי הנאשם חבל במתלונן, על רקע סכסוך פעוט בכביש, היכה אותו באזור רגיש בפניו, והמשיך להכות אותו בעודו שרוע על הקרקע וחסר יכולת להתגונן, ובצר לו, נאלץ המתלונן לנשוך את הנאשם בכדי להשתחרר מאחיזתו. כן עמדה המאשימה על הנזק שהסב הנאשם למתלונן כפי שאפשר ללמוד מהעדויות במשפט, ואלמלא מעורבותו של אזרח שהבחין במעשה האלים, התוצאה הייתה עשויה להיות חמורה בהרבה. אליבא המאשימה, לנוכח אלו ומשום הצורך למגר את תופעת האלימות בכבישים ולצורך הרתעת היחיד והרבים, יש לקבוע את מתחם ענישה בין 12 ועד 36 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נוספים. עמדתה זו תמכה בפסיקה.

7. באשר לקביעת העונש בגדרו של המתחם, המאשימה אינה מתעלמת מהעובדה כי מדובר בנאשם שזוהי לו הסתבכותו הראשונה עם החוק, אך לטעמה הוא מאופיין בדפוסים אלימים, נעדר תובנה לפסול במעשיו ובאופן המלמד על מסוכנותו הגבוהה ועל כך שיש להרחיקו מהחברה, ולתקופה ארוכה. המאשימה הזכירה כי הנאשם בחר לנהל את משפטו עד תום, ולכן אינו זכאי להקלה הניתנת למי שמודה ומביע חרטה על מעשיו.

8. מטעמים אלו, העונש הראוי לנאשם, כך לדברי המאשימה, הוא מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלונן.

9. ב"כ הנאשם טען כי המתחם אליו עותרת המאשימה מחמיר יתר על המידה ואינו משקף את מדיניות הענישה הנהוגה. בתוך כך נפתח הטיעון נפתח בסקירת פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה ובניסיון להבחין בינם לבין עניינו של הנאשם בטענה כי הם חמורים בהרבה. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, נטען כי המתלונן הוא זה שסיכן את הנאשם בנהיגתו, לא התחשב במיקומו בכביש, וביצע פנייה שמאלה כך שבנס לא נגרמה תאונה. לכן, הרגיש הנאשם, בתחושתו הסובייקטיבית מאיום והוא מצא לנכון לנקוט באלימות. בנסיבות אלו, אליבא ההגנה, ראוי להעמיד את מתחם הענישה, בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

10. באשר לקביעת העונש בגדרי המתחם, עמד ב"כ הנאשם על הזכות לנהל משפט וכן על הנסיבות המצדיקות, לטעמו, הקלה בעונש. בכלל זה, מנה את גילו של הנאשם, היותו נשוי ואב לשלושה ילדים ונעדר הרשעות קודמות. כן נטען כי הנאשם הוא איש עבודה אשר אמון על פרנסת המשפחה (עד למועד כתיבת שורות אלו, לא הוצגו אסמכתאות).

11. מטעמים אלו, סבר ב"כ הנאשם כי זהו המקרה בו יש לבחון את שאלת ההרשעה באמצעות תסקיר מבחן,

ותמך עמדתו בת"פ 43462-04-14 מדינת ישראל נ' אלה פייניש (15.7.2019) (להלן: עניין אפינש), שם נמנע בית המשפט מהרשעתה של נאשמת שביצעה עבירות אלימות דומות. למצער עתר להשית על הנאשם עונש מאסר מתון שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות.

12. הנאשם בדברו האחרון אמר: "אני מבקש סליחה על כל מה שהיה. אני לא ממש יודע לדבר, זה פעם ראשונה בחיים שאני נכנס בדבר כזה. אני לוקח אחריות על זה שקרה, יש הרבה דברים ומילים לא נכונות בגלל זה אני לא לוקח אחריות. אני עשיתי טעות. אני אומר שיש דברים שנאמרו בכל החקירות ובתי המשפט שלא נכונים. למשל התובע אמר שאני באתי וריססתי אותו קודם, לא ריססתי אותו, היה ילדים לא עשיתי כלום באוטובוס, עד שהוא ירד באוטובוס, הוא בא לתקוף אותי ואז עשיתי את זה. הוא אמר שריססתי ואז הוא ירד לצלם את הלוחית של האופנוע, ואז נהיה בלגן, זה לא נכון. לא ריססתי באוטובוס. שהנהג אוטובוס ירד מהאוטובוס הוא בא אלי, היה לו משהו ביד, לא ידעתי מה זה, בסוף הבנתי אחרי כל הבלגן, הבנתי שהיה טלפון, לא לקחתי את הטלפון וזרקתי לרצפה, באתי למנוע שיפגע בי וזה נפל לרצפה. אני מצטער על כל המעשה, כל הדבר שקרה. בחיים לא חוויתי דבר כזה. אני אדם מהעבודה לבית, ומבית לעבודה, לא מחפש שטויות. אין לי עבר. בחיים לא לקחו אותי לחקירה. אני אבא ל3 בנות חוזר הביתה, פתחתי עסק ולא הצלחתי, אני מנסה לקדם את החיים שלי. היה לי עסק של חומוסיה. סגרתי לפני שנה וחצי, משהו כזה. עבדתי אצל אח שלי, לא הצלחתי בזה. מתנצל, מבקש להתחשב בי".

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

13. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה והכלל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

14. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותו של אדם לכבוד, להגנה על חייו ושלמות גופו וזכותו לשלוות נפש ותחושת ביטחון, כן נפגעה האוטונומיה של הפרט להתהלך ולנוע בחופשיות בכל מקום שייבחר מבלי שיותקף או ייפגע.

15. בית המשפט העליון עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלימות בכלל ועל רקע סכסוך דרכים בפרט. למרבה הצער, המקרה שלפניי אינו תופעה חריגה. מקרי אלימות רבים, רבים מידי, מתרחשים בנתיבי התחבורה. הכבישים רוויים באלימות, נהיגה פרועה במסלולי הכביש, אלימות מילולית קללות, תנועות מגונות והתנהגות מאיימת, אלימות פיזית, מכות, בעיטות וסטירות, ניקוב גלגלים, שבירת מראות וניפוץ שמשות. בכל יום אנו עדים לעוד מקרה אלימות, עימותים בין נהגים ולעיתים כלפי הולכי רגל. אירוע רודף אירוע והמגמה מחריפה.

16. לא יהיה זה מופרז לומר כי גל האלימות הגורם לנזק לגוף ולרכוש, ומעמיד את כלל המשתמשים בדרך בסיכון, מגיע לאחרונה לשיא שטרם נודע. התופעה מדאיגה מטרידה ופוגעת בתחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי,

17. על כן, אין בית המשפט יכול לצאת ידי חובתו מבלי שהמסר שייצא מלפניו יהיה ברור וחד משמעי. אין החברה המתוקנת מוכנה ויכולה לסבול התנהגות בוטה ובריונית שכזו והיא תילחם בה בכל דרך ואמצעי על מנת לעקרה מן השורש.
18. לעניין זה, אין לי אלה להפנות לרע"פ 3802/23 הדר נ' מדינת ישראל (18.5.2023) (להלן: עניין הדר), שם נקבעו הדברים הבאים:
- "בית משפט זה שב ומדגיש חדשות לבקרים את חומרתן של עבירות האלימות, אשר נדרשת בהן מדיניות ענישה ממשית שיש בה כדי להעביר מסר ברור בדבר החומרה הטמונה בהן (רע"פ 2731/23 מרקה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 [פורסם בנבו] (30.4.2023)). בפרט ביחס לעבירות "אלימות בדרכים", בעבר ציינתי כי: "התופעה המתפשטת כנגד רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה" (רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 [פורסם בנבו] (2.8.2018)).
19. וכן, רע"פ 7645/20 כהן נ' מדינת ישראל (18.11.2020):
- "תופעת האלימות במרחב הציבורי גואה ופוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון המוקנית לכל אדם להתהלך חופשי, מבלי שיחוש פחד או חשש שמא ייפול קורבן לתקיפה ספונטנית אלימה".... אין להשלים עם התנהלות כה אלימה במרחב הציבורי. מעשיו של המבקש חמורים הם ויש בהותרת העונשים על כנם משום העברת מסר המגנה התנהגות אלימה מעין זו, מתוך תקווה שיש בכך כדי לתרום למיגור תופעות אלה ולשמור על ביטחון הציבור".
20. טרם נדון בפרטי המקרה הקונקרטי תובא להלן פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה וזאת ככלי עזר בקביעת מתחם העונש ההולם. אבהיר כי חלק מפסקי הדין שיובאו להלן עולים בחומרתם על המקרה הנוכחי וחלק נופלים הימנו, הדבר כמובן נלקח בחשבון ויש לבצע ההתאמות הנדרשות. כך לדוגמה, עמדו לדין נאשמים בגין ביצוע עבירה שעניינה חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין בעוד שהנאשם נותן את הדין בגין עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין (ועבירות נלוות). וכידוע, העונש הקבוע בצדן של העבירות המסווגות אחת כעוון והשנייה כפשע, שונה וגם לנתון זה ישנה השפעה על קביעת גבולות המתחם. על אף חוסר הזהות בין המקרים, חמורים יותר וחמורים פחות, לאור ריבוי מקרי האלימות בכביש, ניכרת לאחורונה בפסיקה, מגמת החמרה ברורה.
21. בראש ובראשונה אפנה להחלטת השופט אלרון בעניין הדר, שניתנה לאחורונה. המבקש, נעדר הרשעות

קודמות, סוכן ביטוח במקצועו, הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה של חבלה חמורה. על פי עובדות כתב האישום, על רקע סכסוך בכביש, ניגש המתלונן את המבקש כדי להעיר לו על נהיגתו המסוכנת, נקש על חלון רכבו של המבקש, אך מאחר שזה האחרון התעלם ממנו, שב לרכבו. לפתע יצא המבקש מרכבו, בעט במתלונן, הלם בו בראשו ובפניו באמצעות אגרופיו. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן חבלות שונות, ובכלל זה, חבלה בראשו; באזור פרונטלי (מצח) משמאל; בעיניו - המטומה פריאורביטלית ימין, אודם ודמעת בעין ימין; סימן חבלה בבית החזה משמאל; ושברים בצלעות 6-7 משמאל עם תזוזת פרגמנט. בית משפט השלום קבע את מתחם הענישה 10-30 חודשי מאסר, דחה את המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעה, והשית על הנאשם עונש מאסר בפועל בן 12 חודשים וענישה נלווית. ערעור ההגנה על חומרת העונש נדחה, כך גם בקשת רשות לערער.

22. רע"פ 8388/19 שלאעטה נ' מדינת ישראל (18.12.2019) - הנאשם הורשע על פי הודאתו, בנהיגה בזמן פסילה, נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף ותקיפה הגורמת חבלה ממשית. על רקע ויכוח בכביש הנוגע למתן זכות קדימה, הנאשם גידף את המתלונן נמרצות, ניגש אל רכבו, פתח את דלת הרכב ומשך אותו החוצה. לאחר מכן, הכה הנאשם את המתלונן בראשו במכות אגרופ, דחף אותו והפילו, ובעט בו בעודו מנסה להתרומם מהרצפה. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמו למתלונן חבלות של ממש והוא נזקק לקבלת טיפול רפואי, וכן נגרם נזק למשקפיו ולמכשיר הטלפון הנייד שהיה ברשותו. נקבע מתחם ענישה בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הושת עונש מאסר בן-10 חודשי מאסר בפועל הכוללים הפעלת מאסר מותנה לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, כך גם בקשת רשות הערעור.

23. רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל (2.8.2018) - המבקש הורשע בהתאם להודאתו באיומים, תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש, ונהיגה בפסילה. ביום האירוע נהג המבקש ברכב. המתלונן, בן כ-17, חצה את הרחוב בנתיב נסיעתו ונכנס למכוניתו של אביו. המבקש עצר את הרכב בו נהג, ניגש למתלונן וצעק עליו לצאת מן המכונית. הוא החל לגדף את המתלונן, ותקף אותו בשלושה אגרופים בפיו, באפו ומתחת לעינו, ואיים עליו כי "אם אני אראה אותך עוד פעם אחת, אתה תקבל בוקס". כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלונן חבלות בפניו, כאב ראש ושיניים, סחרחורות וקשיי נשימה מהאף, והוא נזקק לטיפול רפואי בבית חולים. בית משפט השלום קבע מתחמי ענישה נפרדים: בגין עבירות האלימות בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר, ובגין הנהיגה בפסילה בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין שנת מאסר. סופו של דבר גזר על המבקש שנת מאסר בפועל, המורכבת מ-8 חודשי מאסר בגין עבירות האלימות ו-4 חודשים במצבר בגין הנהיגה בפסילה. ערעורו של המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשתו לרשות ערעור. בית המשפט העליון קבע כי הגם שיש טעם בטענתו, לפיה היה נכון לקבוע מתחם ענישה אחד משותף לעבירות בהן הורשע, ממילא העונש שנגזר עליו איננו חורג ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים. "אדרבה - חסד עשה עימו בית משפט השלום אשר גזר עליו עונש מקל ביחס לעבירות שביצע. התופעה המתפשטת כנגד רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה".

24. רע"פ 8822/16 עזרי נ' מדינת ישראל (17.11.2016) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש. המתלונן, התקשר לנאשם וביקש ממנו להיזז את רכבו שנמצא בחניה ברחוב סדן בעיר חולון. הנאשם הגיע למקום ומשהבחין כי נרשם לו דו"ח חניה, אחז בפניו של המתלונן והיכה בהם באמצעות אגרופו וגרם לשבר ונפיחות בלסת התחתונה וכתוצאה מכך אושפז המתלונן במשך 5 ימים בבית החולים. נקבע מתחם ענישה בין 7

עד 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועבירות נלוות. בית המשפט השלום סטה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודת שירות ורכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, כך גם בקשת רשות לבית המשפט העליון.

25. עפ"ג 32922-02-23 דוידוב נ' מדינת ישראל (24.4.2023) - הנאשם נעדר הרשעות קודמות, הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה חמורה. לפי עובדות כתב האישום, במהלך נסיעה בכביש, כעס המתלונן על כך שהנאשם נהג בצורה מסוכנת בכביש, נצמד אל רכב הנאשם והפריע לו בנתיב נסיעתו ולכן יצא המתלונן מרכבו ניגש אל רכבו של הנאשם ואמר לנאשם "למה עשית את זה י'בן זונה?". בתגובה, אמר הנאשם למתלונן "למי קראת בן זונה?". מיד וסמוך לכך יצא הנאשם מרכבו ותקף את המתלונן במכות אגרופ לראשו ולאפו. כתוצאה מכך המתלונן נפל ארצה. הנאשם רכן לעבר המתלונן ואמר לו "י'בן זונה את מי אתה חושב שאתה מקלל?" והיכה אותו במכת אגרופ נוספת לפניו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמה למתלונן חבלה חמורה בדמות שבר ללא תזוזה בגשר אפו וכן נגרמו חבלות בדמות נפיחות בברך ושריטות בידיו. בית משפט השלום, מותב זה, קבע מתחם ענישה 10-24 חודשים לצד ענישה נלווית. על הנאשם נגזרו 12 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור ההגנה על חומרת העונש נמחק לאחר שנשמעו הערות בית המשפט המחוזי (פסק הדין הוצג על ידי המאשימה).

26. ע"פ (תל-אביב) 837-03-20 אלסייד נ' מדינת ישראל (1.7.2020) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בתקיפה הגורמת חבלה של ממש ובשתי עבירות של היזק לרכוש במזיד. רכבו של הנאשם חסם את רכבו של המתלונן וכאשר התבקש להזיז את הרכב, סירב, המשיך במעשיו. כאשר הודע לו כי בכוונת המתלונן להזעיק את המשטרה, תקף הנאשם את אחד המתלוננים בכך שלפת בחוזקה בצווארו, חנק אותו, שרט את צווארו והחל להכותו באגרופים בפניו. כאשר חברו סייע בהדיפתו של הנאשם, העיף מידיו את הטלפון הנייד וזה נשבר. מיד וסמוך, הניף הנאשם מוט ברזל לעבר המתלונן בעוד חברו מנסה לבלום אותו וכתוצאה מכך נפגע בידו השמאלית. לאחר מכן, גרם הנאשם שרט באמצעות המוט את רכבו של המתלונן וגרם לנזק. בהמשך המתלונן החל בבריחה והמערער רדף אחריו. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלונן חבלות בדמות רגישות בצוואר, אדמומיות בצוואר והמטומה בקוטר 6 ס"מ בבטן בצידה השמאלי ולחברו נגרמה חבלה של ממש בדמות סימן אדום בזרועו השמאלית. נקבע מתחם ענישה בין מאסר שיכול יורוצה בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט גזר על הנאשם, 9 חודשים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה.

27. עפ"ג (ירושלים) 52348-02-20 סופיר נ' מדינת ישראל (8.9.2020) - הנאשם בעל עבר פלילי שהתיישן הורשע על פי הודאתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש. הנאשם תקף את המתלונן יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה. באותן נסיבות, נסע המתלונן בקו 25 של אגד, בעוד שהנאשם יחד עם האחר נסעו ברכבו של הנאשם. הנאשם עצר את רכבו באמצע הדרך. המתלונן ירד מהאוטובוס כדי לבדוק מדוע עצר הנאשם את רכבו, ודפק על חלון הרכב בחוזקה. בתגובה, יצאו הנאשם והאחר מרכבם, היכו את המתלונן ודחפו אותו. המתלונן נדחף לאחור ופגע בגדר שהייתה במקום. כתוצאה מכך, נגרמה למתלונן נפיחות בברכו. נקבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר. בית המשפט השלום לא מצא מקום לסטייה ממתחם הענישה וגזר על הנאשם, נשוי ואב ל-2 ילדים קטנים, שהודה במיוחס לו אף כי הודאתו הייתה אמביוולנטית, שחסך בזמן שיפוטי ובהעדת העדים, תוך התחשבות בחלופי הזמן והעדר פתיחת תיקים נוספים כנגדו, 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה.

28. כן אפנה למספר פסקי דין של הערכאות הדיוניות: ת"פ (תל-אביב) 56675-11-18 מדינת ישראל נ' ברו(3.5.2021); ת"פ (תל-אביב) 47160-01-16 מדינת ישראל נ' קונסטנטינוב(7.9.2020); ת"פ (תל-אביב) 31122-10-17 מדינת ישראל נ' שוקרון(26.3.2019); ת"פ (תל-אביב) 2676-03-16 מדינת ישראל נ' עוז(2.1.2019).

29. להשלמת הפרק העוסק במדיניות הענישה המקובלת אומר כי עיינתי בפסקי הדין אליהם הפנו הצדדים, לא מצאתי כי יש בהם להעלות או להוריד מהקו המחמיר שהוצג מעלה. לצד זאת, יוער כי ב"כ הנאשם לא תמך עמדתו בפסיקה על אף שהיה מן הראוי לעשות כן, אלא שביקש להיבנות מפסק דין אחד ויחיד בעניין פייניש, שעוסק בסוגיית ההרשעה ומטבע הדברים אין התייחסות למתחמי ענישה.

30. עתה לבחינת העבירה ונסיבותיה.

31. בהכרעת הדין פורטו בהרחבה הרקע והנסיבות עליו נסוב כתב האישום, וכן הראיות והנימוקים אשר היוו את הבסיס להרשעת הנאשם. מפאת חשיבותם של הדברים לקביעת המתחם ובהמשך לגזירת הדין, ארחיב מעבר למקובל. נזכיר כי לצורך קביעת המתחם בית המשפט נדרש לנסיבות המקרה בכללותן, כפי שהוכחו בפניו, ואיננו מוגבל לעובדות כתב האישום כפי שנהוג כאשר ניתנת הודאת נאשם מבלי שנשמעו ראיות.

32. התנהגות הנאשם, במקרה דנן, כעולה מהכרעת הדין, היא התנהגות מסוכנת, בריזנית. התנהגות זו מחייבת גינוי, זאת משום חוסר הפרופורציה בין הגורם למעשים ובין התוצאה של המעשים. עסקינן בעוד מקרה מצער של "אלימות בדרכים". וויכוח על עניין פעוט, הדרדר במהירות לאלימות מפחידה.

33. הנאשם בחור צעיר שכוחו במוותניו, יליד 1993, איבד עשתונות כשנקט באלימות כלפי אדם זר, נהג אוטובוס, אדם המבוגר ממנו בכ-20 שנה, שאדם שיכול להיות אביו, וחלש ממנו מבחינה פיזית, וכל זאת חרף קריאות מצד אזרחים הקוראות לו לחדול ממעשי התקיפה המכוערים. פער הגילאים כמו גם פער הכוחות מהווים כמובן נסיבות לחומרה.

34. לנאשם הייתה שליטה מלאה על מעשיו, אך במקום לגלות סבלנות וסובלנות, לאחר שנמנעה תאונה בינו לבין האוטובוס, בחר לנקוט בדרך אלימה ומסוכנת. מתוך זעם ותסכול, סב הנאשם עם האופנוע לאחור, נעמד סמוך לאוטובוס ובאופן הפונה לאותו כיוון נסיעה, נקש על החלון והביע את חוסר שביעות רצונו מאופן נהיגתו של המתלונן, במילים ובמעשים. ומכיוון שהעז המתלונן לכנות אותו "בן זונה", מעשה שמבחינתו מהווה חציית קו אדום, נהג באופן אלים מתוך רצון להשיב את הכבוד שנפגע, בין השאר באמצעות שימוש בגז פלפל. "אצלנו בעדה שלנו שמקללים את אימא שלנו זה פוגע בכבוד של האימא ואז אני באתי אליו לחלון ואני אמרתי לו שלא יעשה מעשים כאלה למה זה יעלה לך ביוקר... " (ראה סעיף 41 להכרעת הדין; ת/2 שורה 4; עמ' 33 שורות 18-19 עמ' 42 שורות 17-32; וכן סעיף 55).

35. האירוע לכאורה יכול היה להסתיים בנקודה זו. אך הנאשם לא חדל ממעשיו הרעים והמשיך להגיב בפראות. בעת שירד המתלונן מהאוטובוס, ובמטרה למנוע את צילום לוחית הזיהוי של האופנוע, לקח הנאשם מידיו של המתלונן את הטלפון והשליכו על הרצפה. החמיר הנאשם לעשות כשבמפתיע וללא כל אזהרה החל הולם באגרופים בפניו של המתלונן, הפילו על הרצפה, וגם בעודו שוכב על הרצפה, חסר יכולת להתגונן, הכה אותו נמרצות באדישות מוחלטת לתוצאות המעשים והשלכותיהם (ראה לדוגמה: סעיפים 19-21 להכרעת הדין). עסקינן במעשה אלימות מתמשך, בבסיסו, עומדים אגו, כבוד ומנטליות.

36. אמנם אין המדובר במעשה מתוכנן, והנאשם לא נעזר בכלי משחית אך די היה בפערי הכוחות בינו לבין המתלונן, ועוצמתן של המכות, כדי להסב למתלונן לא רק לכאב וסבל אלא לחבלות של ממש, ובכלל זה, שטף דם, נפיחות באזור המצח והלחי, דימום באף, חבלות במותן ובגב, שריטות ומכאובים בכל חלקי הגוף. הנאשם אף קרע את חולצתו של המתלונן.

37. מעבר לחבלות הגלויות לעין, ישנה, פגיעה לא מבוטלת בתחושת הביטחון והמוגנות. הציפייה הטבעית של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה. במקרה דנן, אין צורך לשער או לדמיין את תחושותיו של המתלונן, שכן הוא העיד לפניי, וניכר היה כי מתמודד עם השלכות האירוע הטראומטי גם כיום (ת/4; נ/1 וסעיפים 24-25 להכרעת הדין).

38. הנאשם לא חדל ממעשיו הרעים משום שחש חרטה, אלא שאזרח שנקלע למקום, התערב ומנע ממנו להמשיך ולהפליא במתלונן מכותיו. גם אז, המשיך הנאשם בדרכו הרעה, הוא לא התנצל על מעשיו והוסיף חטא על פשע כשאיים על המתלונן כאחרון העבריינים, כי ימשיך לרדוף אחריו ויסגור אתו חשבון. אלמלא מעורבותו של עובר האורח, הנזק שעלול היה להיגרם הוא חמור הרבה, ולמרבה הצער, כבר היו דברים מעולם.

39. העובדה כי בסופו של האירוע, יצא הנאשם כואב וחבול, לא תוכל לסייע בידיו. הנאשם בהתנהגותו יצר וגרם להתרחשות האלימה, הוא הפעיל כוחו כלפי המתלונן. האחרון נאלץ להגן על גופו וחייב מפני סכנה מוחשית. כל מעשיו של המתלונן שנועדו להפסיק את המתקפה חסרת הרסן מצד הנאשם, הם סבירים, מידתיים, וחלק מזכותו להגן על גופו, שלומו ובטחונו. נזכיר את שנקבע בהכרעת הדין, לא נפל כל פגם בהחלטה שלא להעמיד את המתלונן לדין, שכן אין המדובר בהבחנה בין שווים אלא בין שונים (סעיפים 22 ו-57 להכרעת הדין).

40. הנאשם במעשיו פגע לא רק במתלונן, נהג האוטובוס, אלא בציבור הנוסעים, כ-40 תלמידות, שסדר היום שלהן שובש, וכן בציבור העוברים בדרך. כל אלו, נאלצו להיחשף, ביום שישי, בשעת צהריים, לאלימות קשה בלב העיר, סמוך מאוד לגן ילדים. גם את תחושותיהם של עוברי האורח, אין צורך לשער או לדמיין, אחד מהם העיד במשפט ואת הצעקות מפי האזרחים שצפו במעשה האלימות המכוער, אפשר לשמוע היטב, בשיחה למשטרה (ראה סעיפים 21, 32 להכרעת הדין). לא יהיה זה מופרז לומר כי עסקינן באירוע מפחיד, טורד מנוחה, ונשוב ונזכיר, הציפייה של הציבור כי יוכל להתהלך ברחובות העיר בבטחה, מבלי שיפלו קורבן למעשה אלימות ולבטח לא על רקע עניין פעוט כגון הנסיעה בכבישי המדינה.

41. הרי אם כן, הנסיבות במקרה דנן, מתאפיינות בחומרה ייתרה, כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, עסקינן בתקיפה ברוטלית ומתמשכת על רקע וויכוח על השימוש בדרך, לנגד עיניהם של עוברים ושבים. נזכיר כי בקביעת המתחם, בית המשפט אינו מוגבל לעובדות כתב האישום כפי שנהוג ומקובל, כאשר ניתנת הודאת נאשם מבלי שנשמעו ראיות והוא רשאי להידרש לכלל הנסיבות כפי שהוכחו בפניו.

42. במקרה דנן, כאמירה נורמטיבית ערכית, הגבול התחתון של המתחם לא יכול לדעתי להיקבע במאסר מותנה, ומחייב לטעמי השתת עונש מוחשי ממשי. אחזור ואומר, חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם התנהגות בריזנית מסוג זה במרחב הציבורי ויש להוקיע אותה מהשורש.

43. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 9 ועד 24 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נוספים.

קביעת עונשו של הנאשם

44. לא מצאתי קיומן של נסיבות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם (לקולה או לחומרה), וכמובן שלא נסיבות המצדיקות בחינת היתכנות לסיום ההליך ללא הרשעה. לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40'א' לחוק העונשין) כדלקמן:

45. הנאשם יליד 1993 נשוי ואב לשלושה ילדים, בגילאי 1.5-6 שנים. בעל 12 שנות לימוד. לדבריו של הנאשם, מזה מספר חודשים עובד בחברת אבטחה. לממונה על עבודות השירות מסר כי בעבר עבד כנהג משאית באופן מזדמן וכן עבד במסעדה שנמצאת בבעלות אביו בעוד שלבית המשפט מסר כי הקים עסק עצמאי מסוג "חמוסיה" שנסגר וכי נהג לעבוד עם אחיו. למרות שהמשפט מתנהל תקופה ארוכה, ועל אף שגם לאחר שמיעת הטיעון לעונש ניתנה שהות מספקת להגנה, לא הוצגו מסמכים ואסמכתאות. בהקשר זה מצאתי להעיר כי טענת ההגנה לפיה "גם בפני שירות המבחן לא מציגים מסמכים אודות העבודה" (עמ' 66 שורות 11-14), לא רק שאינה נכונה, אלא שהיא אינה במקומה.

46. אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות וזהו לו המעמד המשפטי הראשון.

47. ככלל גילו של נאשם והעדר הרשעות קודמות מהווים שיקולים להקלה בעונש בגדרי המתחם. עם זאת, ומשום שאלימות בכבישים מבוצעת לרוב על ידי אנשים לכאורה נורמטיביים שאין לחובתם הרשעות קודמות, אשר מאבדים שליטה על מעשיהם והם אדישים לנזק שעלול להיגרם ממעשיהם, הרי המשקל שיש להעניק לנתונים אלו מוגבל מזה שניתן בגזירת הדין בעבירות אחרות ויש לאזנם אל מול האינטרס הציבורי במובנו הרחב, ואין צורך לשוב ולחזור על האינטרס הציבורי המובהק במיגור תופעת האלימות בנתיבי התחבורה.

48. הנאשם שלפניי הוא לכאורה אדם נורמטיבי ואיש משפחה, לאורך המשפט ניסה להציג את עצמו כאדם שומר חוק, שנקלע שלא בטובתו לאירוע חריג. אולם, ממכלול הנתונים עולה כי הנאשם מאופיין בדפוסים אימפולסיביים ואלימים. הדבר בא לידי ביטוי בקלות הבלתי נסבלת בה מצא לנכון לפתור את הקונפליקט בדרך אלימה, ורק משום שאחר נהג בנתיב התחבורה באופן שלא נשא חן בעיניו, ובעיקר משום שחווה תחושת השפלה ועלבון כשכבודה של אמו נפגע. והדבר אף בא לידי ביטוי בהתקף הזעם ובתקיפתו של אדם שאינו צעיר, מבוגר ממנו בשני עשורים, נעדר יכולת להתגונן ומבלי לתת את הדעת להשלכות המעשים ולתוצאותיה. ובכלל מבחינתו של הנאשם, אסור היה למתלונן לרדת מהאוטובוס (פסקה 46 להכרעת הדין). הדבר בא לידי ביטוי גם בהתנהגותו של הנאשם לאחר המעשה והאיום כלפי המתלונן כי עוד יסגור אתו חשבון, בכך נהג הנאשם כאחרון העבריינים.

49. לכך אוסיף את הדרך בה בחר הנאשם לנהל את משפטו, כפי שנקבע בהכרעת הדין, התרשמתי כי מדובר בנאשם שהאמת אינה נר לרגליו, ועל חוסר המודעות והתובנה למעשיו כמו גם הענישה המתבקשת מהם, אפשר ללמוד אף מאי התייצבותו לדיונים, כמו גם אי התייצבותו בפני הממונה, וההסברים הסותרים שמסר בהקשר לשני אלו, לבית המשפט (ראה לדוגמה: פרוטוקול הדיונים מיום 31.5.23 ומיום 10.7.2023). התנהלות זו, מלמדת כי ההליך המשפטי אינו מהווה גורם מרתיע ומציב גבול דיו.

50. הנאשם כאמור, ניהל את המשפט עד תומו ללא נטילת אחריות. זוהי כמובן זכות שבדין, ואין בכך, כדי להביא להחמרה בעונשו, אך לבטח הנאשם לא יהיה זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, מייתר את הצורך בשמיעת עדויות, מכה על חטא ומביע חרטה ועושה ככל יכולתו לכפר על מעשיו הרעים ותוצאותיהם (ראו לדוגמה: ע"פ 930/22 אוסמה חטיב נ' מדינת ישראל סעיף 25 (13.7.2022)).

51. אמנם בדברו האחרון של הנאשם ניכרו ניצני הבעת חרטה, אך התרשמתי כי פי וליבו אינם שווים. גם היום, לאחר שחלף זמן לא מבוטל מיום ביצוע העבירות ולאחר שניתנה הכרעת הדין המרשיעה, התבצר הנאשם בעמדה קורבנית, טען כי מעשיו חוסים תחת הגנה עצמית וניכר כי מתקשה לראות את החלקים האלימים והתוקפניים בדפוסיו אישיותו כפי שבאו לידי ביטוי בהתנהגותו הכוחנית והפוגענית כלפי המתלונן. הנאשם לא הביע צער על הנזקים שהסבו מעשיו למתלונן והוא לא הביע אמפטיה ולו מינימלית לפגיעה בו, גם לא בדברו האחרון. ניכר כי הנאשם ממוקד במחיר האישי שנאלץ לשלם בעקבות המקרה, והבעת החרטה היא מהפה אל החוץ ונועדה לזכות בהקלה בעונש.

52. כלל הנתונים, מעלים חשש כבד כי בעימותים עתידיים ישוב הנאשם לנהוג באלימות.

53. כאן המקום לציין כי לאחר הכרעת הדין, ביקשה ההגנה, מספר פעמים, כי יתקבל תסקיר מבחן שיתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ויעביר המלצותיו לבית המשפט. עובר לטיעון לעונש אף נשמעה בקשה להימנע מהרשעה, וזאת מבלי להראות ולו אינדיקציה ראשונית לפגיעה קונקרטיית במקור התעסוקה. בקשותיה של ההגנה, נדחו.

54. כידוע, אין לנאשם זכות קנויה שייערך בעניינו תסקיר ובית המשפט אינו מחויב בקבלת תסקיר בטרם יגזר

את הדין אלא באותם המקרים המנויים בחוק. ההחלטה האם להפנות את נאשם לשירות המבחן נתונה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי. וראו בעניין זה רע"פ 5216/20 אלעקם נ' מדינת ישראל (6.8.2020); ורע"פ 8722/15 תבנאס נ' מדינת ישראל (21.12.2015).

55. לכך אוסיף כי בית המשפט מודע היטב להשפעת עונש מאסר על נאשמים נעדרי הרשעות קודמות ומטופלים בילדים, אין צורך שההשפעה תתואר בפני בית המשפט מכלי שני, דהיינו, שירות המבחן. אדרבה, ב"כ הנאשם לא פירט בטיעונו נסיבות אישיות חריגות, ולא הוצגה אפילו לא אינדיקציה ראשונית לפגיעה במקור התעסוקה באם יורשע הנאשם בדין והנאשם אף לא תיאר נזקקות טיפולית וממילא לא ביקש להשתלב בהליך טיפולי. למותר לציין כי קבלת אחריות על המעשים והפנמת הפסול בהם הם צעדים הכרחיים לכל הליך שיקומי. מבלי שנאשם מבקש בכנות ובתמים להשתלב בהליך טיפולי אין כל תוחלת להליך מעין זה ואין מקום להפנייתו לשירות המבחן שממילא עמוס לעייפה.

56. בבחינת למעלה מן הצורך גם במידה והייתה מוכחת בפניי פגיעה במקור תעסוקתו של הנאשם לא היה בכך להצדיק הימנעות מהרשעה. כאמור, נסיבות ביצוע העבירות חמורות ומהיבטים רבים לא רק שאין זהו המקרה בו אפשר להימנע מהרשעה, אין בנסיבות האישיות ובהעדר הרשעות קודמות להוות מחסום מפני מאסר ואין בכוחן להסיג את עיקרון ההלימה.

57. מעשיו של הנאשם ראויים לענישה ממשית שיהא בה כדי להלום את חומרתם, להמחיש לנאשם את משמעותם והפסול במעשיו ולהרתיעו מפני חזרה על מעשיו. זהו המקרה לטעמי בו יש ליישם את המדיניות המחמירה אותה התווה בית המשפט העליון ולא כמס שפתיים. על הענישה לשקף מסר ברור לא רק לנאשם שנותן את הדין אלא גם לרבים אחרים אשר עלולים לחטוא כשם שחטא הנאשם ולסבור שאלימות היא הדרך לפתרון סכסוכים ומחלוקות. ולמען ידע מי שיכביד ידו על הזולת כי עלול לשלם על כך באובדן חירותו לזמן ממושך. לא גיל ולא העדר הרשעות קודמות יהוו חסינות מפני מאסר. ואם מצאתי שלא למצות עם הנאשם את הדין, הרי זה משום הפגיעה הקשה הצפויה מן העונש, שכן לא זו בלבד שלא נאסר מעולם, אף לא עמד לדין.

58. באשר לפיצוי. כידוע, יכולתו הכלכלית של נאשם אינה שיקול לצורך קביעת שיעור הפיצוי. מידת הפיצוי נקבעת בהתאם לעבירות ונסיבות ביצוען, הנזק שנגרם לנפגע העבירה. שיעור הפיצוי בהליך פלילי הוא סמלי ונועד ליתן סעד מהיר ויעיל למי שניזוק ממעשי העבירה, ולבטח איננו ממצה את הסעדים בהן עשוי לזכות נפגע העבירה בהליך אזרחי, כמובן מבלי להביע עמדה לגופו של עניין.

תוצאה

59. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל ביום 1.1.2024 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ובצירוף

העתק גזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336;

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע;

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים;

ד. קנס בסך 1,800 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 4 תשלומים, תשלום ראשון ישולם עד לא יאוחר מיום 1.1.2024 ויתר התשלומים ישולמו בכל 10 לכל חודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת התשלום לפירעון מידי.

ה. פיצוי בסך 3,600 ₪ לע.ת.1. הפיצוי ישולם עד לא יאוחר מיום 1.1.2024.

מוסבר לנאשם כי עליו לפנות למרכז לגביית קנסות לצורך קבלת שוברי הקנס והפיצוי. כן הוסבר לנאשם כי אפשר לשלם את הקנס והפיצוי, כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה בדרכים הבאות:

- כרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגביה www.eca.gov.il
- באמצעות המוקד שירות טלפוני (מרכז גביה) טלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק דואר בהצגת תעודת זהות בלבד.

צו כללי למוצגים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ט חשוון תשפ"ד, 13 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.